

ADATOK.

UTASÍTÁS A SZENDRŐI URADALMI KULCSÁR RÉSZÉRE 1652-BŐL.

Szendrei kulcsár instructiója.

1. Mindeneknek előtte, Istennek ura hűségére hittel tett fogadását, szeme előtt viselvén, azt, gyakran elméjében úgy forgassa, hogy isteni félelemmel jámborul józan életet éljen, lelkiismeretének sérelme nélkül, minden, ura ő nagysága jámbor szolgálóinak conventiójok szerint járandó *praebendájokat*, megnézvén, kinek-kinek conventiója mit tartson, mind távollétekben ő nagyságoknak, és a mikor itt, *szendrei házoknál* vadnak is, igazán, csalárdság, és tékozlás nélkül kiadja, magának hasznot, azoknak subtractiójokból ne hajtson, mert ha efféle cselekedetben tapasztaltatik, kemény büntetést szenved érte.

2. Az rend szerint való praebendákon kívül, senkinek sem ebéd-jére s vacsorájára, sem időközben, *bort, lörét, sert, udvarbíró uram hire nélkül* ne adjon, mert valamiket ilyenképen kiad, maga fizeti meg az árát.

3. Az *borokat* tisztán, színig töltve, udvarbíró *pecsétje* alatt tartsa, és minden holnapokban udvarbíró jelenlétében úgy töltsse meg, hogy ezentúl új borig minden 10 hordó bornak egy holnapi *töltelekére* egy budai itcze bornál több nem acceptáltatik; azhol udvarbíró uram semmiképen jelen nem lehetne az megtöltésekkor, hanem az ur parancsolatjából kívül lenne az szendrei jószágon, porkoláb uram jelenlétében töltsse meg az borokat, és az ő kegyelme *pecsétjével* mindjárt be is *pecsételje*.

4. Az *hordókat*, kikben bor áll, szüntelenül külső penésztül gyakorta megtörülje, és meg is nézegesse; ha *abroncs* szakadna, mindjárt uj abroncsokkal erősíttesse, hogy ezekből is kár ne következék, mert ha incuriájából abroncs-szakadás miatt elfoly az bor, ő fizeti meg az kárt.

5. Ha hordós bor elfogy, és *söprejét* kitölti, udvarbíró hire nélkül, fenekét az hordónak ki ne üsse; az söprörül udvarbíró uram gondot viseljen, instructiója szerint, az kulcsár az *boros, lörös és seres hordókat* is szépen megmossa, és megszárasztván fenekeivel együtt jó helyre tegye, hogy amidőn tőle számon előkivánják, minden penész és dohos szag nélkül előadhassa, mert ha ebből is alkalmatlanságok történnek, megfizeti az kárt.

6 *Buzát, árpat, zabot*, minden *leguminákat*, melyeket az udvarbíró kezéhez ad, literalis commissiója nélkül, praefectus ott nem létében,

senkinek semmit ne adjon, mert *szóval való commissióknak* helye nem létszen. Ezent értsen *vaj, méz, szalonna, só*, és minden kezében bizott, uram ő nagysága házaiban lévő élések és jókrul.

7. Mindenféle nyers *gyümölcsöket* takarékosan költsön és oda erogálja, ahová ő nagyságok parancsolják, és azmik helyben vagnak, oly száraz helyben tartsa, hidegtül, féregtül úgy oltalmazza, hogy meg ne vesszenek, és meg ne rothadjanak.

8. *Vajat, mézet, olajt* az majorbul és az jószágbul azmit felvisznek, oly tisztán és jó helyben tartsa, hogy valami *penész* az nedvességtül meg ne vesztegesse s kár ne essék benne.

9. Mindenekben, udvarbiró uramtul halgasson, és hire nélkül olyat ne erogáljon, mely az ő kegyelme instructiója kívül volna, azkibül számadásra az udvarbirónak nehezítetődnek, mert ha ez ellen oly erogatiókat térszen, maga fizeti meg az oly kárt.

10. Az *eczetekre* szorgalmatos gondot viseljen, azoknak *tötlelékek* udvarbiró uram jelenlétében legyen, az *borsöprűkre* vigyázzon, hogy sok ideig *égetetlen* ne tartsa, mert ha abból és maga gondviseletlensége miatt kár esik, maga fizeti meg.

11. Az *faggyúra, gyertyára*, és annak kiosztogatására gondja legyen, mikor? mennyit mártat? felírja, és azokról való erogatióirul is diarium szerint számot tartson.

12. Ha mit az commissiókra kiád, avagy ő nagyságok otlletekben praebendásoknak, és az úr asztalára mit költ, arról diariumot tartson, és az udvarbirónak, számadásának könnyebbségére mindennap *kétszer* bepraesentálja, és azokról magát quietáltassa.

Datum in oppido *Jósua*, die 12 mensis Martii anno 1652.

Eredetije az Orsz. Levéltár kincstári osztályának utasításai közt.

VAJNOR ÚRBÉRE AZ 1427—30 ÉVBÖL.

Item daz man den *Weinnarern* schol habn/an sand Gorgentag drey XIII tag pantayding/wann man richter vnd purger secz./Daz pantayding schol besiczen ain yeder hoffmaister/der herren des *Conuents* czü dem *heiligen krewcz*, welhem daz enpholichen würd/vnd sol geschechen auff dem grundt daselbs. vnd die czerung schol gen auff dy ganz gemain.

Item auch sind Sy phlichtig ainem yedem hoffmaister czefüren inden *hoff czw sand kathrey* ¹⁾ *holcz* alzuil im des notdürfft ist, vnd sol daz genomen werden aus der gmain/vnd das hêw was sein der Chellner oder sein dyener bedürffen in das haws.

Vermercht daz ain yeds *lechn* hat pey echkern dy dar inn gehorent wol pey XIII tagwerchen/oder Jeuch/Yeds nach seinem statt. Es sey ein halbs lechn oder ein virtail mit seiner czügehörung in allen velden

1) A conventnek *pozsonyi* udvarháza.